

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
 ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
 ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΑΣΩΝ
 ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
 ΔΑΣΩΝ & ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
 Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΑΣΩΝ &
 ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
 -ΤΜΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΔΑΣΙΚΩΝ
 ΓΑΙΩΝ
 Δ/ΝΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΔΑΣΩΝ &
 ΔΑΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
 -ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΩΝ
 ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ & ΔΑΣΙΚΩΝ ΚΤΗΡΙΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Χαλκοκονδύλη 31
 Τ.Κ. : 101 64 Αθήνα
 Πληροφορίες : Αντώνιος Καπετάνιος
 Παναγιώτης Μπαλατσός
 Τηλ. : 210-2124661
 210-2124586
 FAX : 210-5244135
 Email: prostasiadason@minagric.gr

Αθήνα 16 / 9 /2013
 Αριθ. Πρωτ.: 135661/4400

ΠΡΟΣ: Αποκεντρωμένες Διοικήσεις
 Περιφερειών της Χώρας
 Γενικές Δ/νσεις Δασών & Αγρ. Υπ.
Έδρες τους

Θέμα: Οδοί σε εκτάσεις που προστατεύονται από τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας

Όπως είναι γνωστό, με την αριθ. 92793/2283/19-6-2008 εγκύκλιο διαταγή της υπηρεσίας μας καθορίστηκε ότι οι οδοί που εγκρίνονται σε εκτάσεις που προστατεύονται από τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας για την εξυπηρέτηση εκμεταλλεύσεων, αντιμετωπίζονται ως δασικές κι ακολουθούνται γι' αυτές οι προδιαγραφές της δασικής οδοποιίας. Η συγκεκριμένη αντιμετώπιση ακολουθήθηκε για λόγους δασοπολιτικούς, ούτως ώστε να εφαρμόζονται στα δασικά οικοσυστήματα ίδιες τεχνικές προδιαγραφές έργων οδοποιίας και να μη βαρύνονται αυτά με οδοποιίες που τα υποβαθμίζουν και έχουν επιπτώσεις στην ορθή λειτουργία τους, αλλά και στον προορισμό τους.

Επιπροσθέτως, λόγω της δυνατότητας που δίνεται από τη διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 48 του νόμου 998/1979, να χρησιμοποιούνται οι εν λόγω οδοί από τη δασική υπηρεσία ως δασικές, όταν εκλείψει ο σκοπός για τον οποίο διανοίχθηκαν, κρίθηκε ότι πρέπει ν' ακολουθούνται οι ίδιες προδιαγραφές γι' αυτούς με τις αντίστοιχες της δασικής οδοποιίας, για να υπάρχει εναρμόνιση ως

προς τη λειτουργία των παραπάνω έργων στο δασικό οικοσύστημα, και τήρηση των ίδιων βασικών κανόνων που τα διέπουν.

Κατά την εφαρμογή της ανωτέρω εγκυκλίου όμως, και ειδικά στις περιπτώσεις έργων που απαιτείται διέλευση οχημάτων μεταφοράς ογκώδους εξοπλισμού απαραίτητου για την εκτέλεση των έργων, διαπιστώνεται αδυναμία εξυπηρέτησης της χρήσης αυτής, κυρίως λόγω του πλάτους της δασικής οδού Γ' κατηγορίας (μέγιστο πλάτος τα 5μ), το οποίο προβλέπεται από τις τεχνικές προδιαγραφές της οδοποιίας και δεν επαρκεί για τη μεταφορά μηχανημάτων και εξοπλισμού (τέτοιες περιπτώσεις παρατηρούνται, π.χ., κατά την εκτέλεση έργων ΑΠΕ, όταν μεταφέρονται οι ανεμογεννήτριες στο χώρο εγκατάστασής τους).

Στις περιπτώσεις αυτές, που πρέπει να δικαιολογούνται με πλήρη τεκμηρίωση στην τεχνική έκθεση της μελέτης του έργου, μπορεί να εγκρίνεται στο άκρως δυνατό μέτρο η πέραν των 5μ πλάτους καταστρώματος διάνοιξη της δασικής οδού σε όποια σημεία του μήκους της απαιτείται, και κατ' ανώτερο μέχρι 10μ, κατά παρέκκλιση των ισχυουσών τεχνικών προδιαγραφών της δασικής οδοποιίας, αποκλειστικά και μόνο για την εξυπηρέτηση της χρήσης διέλευσης, όπως αυτή ανωτέρω τέθηκε. Το επιπρόσθετο των 5μ πλάτους καταστρώματος αποτελεί προσωρινού χαρακτήρα διάνοιξη και υφίσταται για το σκοπό της διέλευσης, μελετάται δε τεχνικά στην τεχνική μελέτη της οδοποιίας και προσδιορίζεται η χρονική διάρκεια διατήρησής του, καθώς και οι προϋποθέσεις της διάνοιξης στην απόφαση έγκρισης της μελέτης οδοποιίας.

Μετά την επιτέλεση του σκοπού της επιπρόσθετης διάνοιξης, οφείλεται η άμεση περιβαλλοντική αποκατάσταση του χώρου αυτού με τη φυτοτεχνική διευθέτησή του, μια υποχρέωση που θ' απορρέει από την ΑΕΠΟ της οδοποιίας και από την απόφαση έγκρισης της τεχνικής μελέτης αυτής. Σε περίπτωση μη πραγματοποίησης της αποκατάστασης επιβάλλονται οι προβλεπόμενες από τη δασική νομοθεσία κυρώσεις.

Ανάλογη αντιμετώπιση ακολουθείται και στις περιπτώσεις των ελιγμών, όταν απαιτηθεί επιπρόσθετη έκταση για την εξυπηρέτηση του ανωτέρω σκοπού.

Επισημαίνεται ότι με την υποδεικνυόμενη αντιμετώπιση δεν τροποποιούνται οι προδιαγραφές της δασικής οδοποιίας, όπως ισχύουν με την 41287/2281/22-5-1973 απόφαση Υφυπουργού Γεωργίας, όπως τροποποιήθηκε με την 92833/4679/1-12-1997 απόφαση Γενικού Δ/ντή, αλλά ακολουθείται μια τεχνική πρακτική προσωρινού χαρακτήρα, για την εξυπηρέτηση συγκεκριμένου σκοπού, οφειλομένης περαιτέρω της άμεσης αποκατάστασης του χώρου, λειτουργώντας στο μέλλον αυτός ως μέρος του δασικού οικοσυστήματος. Η απομένουσα δε δασική οδός μετά την αποκατάσταση, λειτουργεί σύμφωνα με ότι από τη δασική νομοθεσία και τις σχετικές κανονιστικές πράξεις επιτάσσεται.

Τέλος, σ' ότι αφορά στα αιτήματα που μας τίθενται, για τη δυνατότητα χαράξεων δασικών οδών με κλίσεις άνω του 14%, στα πλαίσια της προηγούμενης αντιμετώπισης, κάνουμε γνωστό ότι κάτι τέτοιο δεν μπορεί να γίνει δεκτό διότι αποτελεί καταστρατήγηση των τεχνικών προδιαγραφών της δασικής οδοποιίας, αφού πρόκειται για μόνιμη διαμόρφωση κατασκευής και χρήσης της οδού, που ξεπερνά το όριο του 12% μέγιστη κλίση των προδιαγραφών. Κρίνεται δε ότι αυτή η κλίση είναι απαγορευτική, τόσο για τις διελεύσεις επί της δασικής οδού των συνήθων οχημάτων, όσον και για τις ζημίες που θα προκύψουν λόγω των μεγάλων

κλίσεων που θα δημιουργηθούν (υπάρχει μεγαλύτερος ο κίνδυνος δημιουργίας διαβρώσεων και “φαγωμάτων” στο κατάστρωμα της οδού).

Παρακαλούμε να κοινοποιήσετε την παρούσα στις δασικές υπηρεσίες ευθύνης σας, για εφαρμογή.

Ο Ειδικός Γραμματέας Δασών

Γεώργιος Αμοργιανιώτης

Αποδέκτες προς κοινοποίηση

1. Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής

α. Γραφείο Υπουργού κ. Σταύρου Καλαφάτη

β. Γραφείο Γενικής Γραμματέως κας Νάντιας Γιαννακοπούλου

γ. Γενική Δ/ση Διοίκησης

Αμαλιάδος 17-11523 Αθήνα

2. Γραφεία Γενικών Γραμματέων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων

Έδρες τους

3. EDF energies nouvelles

Λ. Βασιλίσσης Σοφίας 120-11526 Αθήνα

(επί σχετικού, άνευ ημερομηνίας, αιτήματός της)

Εσωτερική διανομή

Διευθύνσεις της Ειδικής Γραμματείας Δασών

Ενταύθα